

Bilaga till "Överenskommelse om samarbete kring personer med psykiska funktionsnedsättningar", gällande samarbete kring barn med behov av utökade insatser i samverkan mellan förskolan och landstinget.

Alla barn med särskilda behov kan behöva stöd från flera verksamheter och kunskapsområden utifrån barnets individuella behov och förutsättningar.

Några barn kan behöva mer stöd än andra för att kunna vara delaktiga på samma villkor som barn i allmänhet. Även föräldrar kan behöva särskilt stöd i föräldraskap, strategier och förhållningssätt för att kunna bidra till barnets utveckling under uppväxten.

Aktörerna som kan bistå för barnets bästa är många både i landsting och kommuner, det kan vara barnhälsovården, förskola/skola, socialtjänst, primärvård, habiliteringsverksamheten, LSS-verksamhet, barn- och ungdomspsykiatri, logopedmottagning, barn- och ungdomskliniken m.fl.

En förutsättning är att landsting och kommun samarbetar och utgår från ett individanpassat behov. Varje verksamhet har sitt respektive uppdrag och styrs ibland av olika lagrum. Gemensamt för alla är dock ansvaret att samverka för barnets bästa.

Inom ovan ryms barn med utvecklingsavvikelse där flera forskningsstudier har visat att tidig upptäckt och insatser har stor betydelse för barnets utveckling och framtid. Barn med utvecklingsavvikelse kan upptäckas inom flera olika verksamheter i kommun och landsting som också kan initiera fördjupad bedömning och kartläggning. Underlag med beskrivning av hur barnet fungerar i sin naturliga miljö, välkomnas som en del av utredningen.

Arbetsgång:

- Barn identifieras med en utvecklingsavvikelse
- Kartläggning av behov
- Återkoppling till föräldrar med allmän information om insatser
- Om samarbete önskas tas kontakt med förskolechef
Alla beslut om särskilda anpassningar och stöd i förskolan beslutas av berörd förskolechef i enlighet med instruktioner i skollagen
- Bjuder in till förskoleåterkoppling och SIP-möte, påbörjar diskussion om lämpliga insatser/åtgärder
- SIP-möte genomförs och överenskommelse görs, planeringen dokumenteras i samordningsplanen, SIP
- Vid val av IBT/MBT, genomförs en workshop med föräldrar och förskola
Samarbetet startar upp med *vidareutbildning för resurserna (tre halvdagar)* och kontinuerlig handledning, se detaljerad beskrivning nedan.
- Gemensam uppföljning av insatser/åtgärders effekt

Beskrivning IBT/MBT/Riktade insatser

För barn med konstaterad autism finns det evidensbaserade träningsmetoder för att kunna ge hjälp i tidigt skede och minska svårigheterna.

Varför: Inläringen hos barn med autism är annorlunda än för barn i allmänhet. Dessa barn har behov av strukturerade intensiva insatser för att ”knäcka koden” för inläring. Det finns evidens för användning av strukturerat arbetssätt i samverkan med föräldrar, förskola och habilitering.

Strukturerad intensivträning för att barnet ska finna inlärningsstrategier och utveckla:

- Kommunikation
- Socialt samspel
- Funktionella beteenden
- Förmåga att leka
- Förmåga till delaktighet i vardagsfärdigheter

Träning kan ges på olika nivåer och innebär:

Intensiv Beteende Träning, IBT – 25 tim/vecka varav föräldrar 5 tim/vecka

Mindre intensiv beteende träning, MBT– 15 tim/vecka

Riktade insatser

Val av intensitet anpassas efter förutsättningarna hos barn, hem och förskola.

Träningsperioden för IBT/MBT sträcker sig över 2 år, under förskoletiden. Träningen behöver ske i barnets naturliga miljö, i ett sammanhang där barnet kan integrera och generalisera sina färdigheter tillsammans med andra barn. Initialt behöver barnet egen träning men målet är att så snart som möjligt vara en del av den naturliga gruppen.

Landstinget:

Genomföra screening för tidig upptäckt av utvecklingsavvikelser, erbjuda bedömning och utredning. Informera och stödja föräldrar i strategier och förhållningssätt för att understödja barnets utveckling. Insatser som ska genomföras sker efter överenskommelse med förskola och hem. Utbildning och handledning till föräldrar och förskolepersonal erbjuds huvudsakligen i habiliteringsverksamhetens lokaler. I samverkan kan handledning ske i förskolan när det föreligger behov och det finns förutsättningar som t.ex. ett ostört rum. Insatserna är av pedagogisk karaktär som bidrar till att väcka barnets lust att lära.

Hemmet/föräldrar:

Medverka praktiskt till att barnet under dagen vid flertal tillfällen kan lära in och utöva färdigheter, enligt planering.

Delta vid nätverks-, planeringsmöten och utbildningstillfällen, som sker vid Habiliteringsverksamheten.

Avsätta tid för förberedelser, tillverkning av material och samordning med förskolan.

Ta med aktuellt material och ”förstärkare” till förskola och nätverksträffen vid habiliteringsverksamheten.

Kommun/förskola:

Medverka praktiskt till att barnet under dagen vid flertal tillfällen kan lära in och utöva färdigheter, enligt planering.

Personal deltar vid nätverks-, planeringsmöten och utbildningstillfällen, som sker vid Habiliteringsverksamheten.

Mål som planeras sammanfaller med de mål som upprättas för barnet i förskolans handlingsprogram.

Avsätta tid för förberedelser, tillverkning av material och kunskapsöverföring i arbetslaget, samt samordning med hemmet.

Ta med aktuellt material till nätverksträffen vid habiliteringsverksamheten.

Informera Habiliteringsverksamheten om personalbyten.

Riktade insatser kan vara med fokus på enskilda områden t.ex. kommunikation, matsituationer, påklädning m.m. där vistelsen i förskolan inrymmer dagliga situationer för att öva olika färdigheter.

Samarbetet följs upp i en referensgrupp, bestående av samarbetsparter från förskola och berörda landstingsverksamheter.

Uppföljningen kommuniceras med skolchefsnätverket.